VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa wyborczego (nr 9)**

z dnia 8 stycznia 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisja Nadzwyczajna do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa wyborczego (nr 9)

8 stycznia 2018 r.

Komisja Nadzwyczajna do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa wyborczego, obradująca pod przewodnictwem poseł **Anny Milczanowskiej (PiS)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– uchwałę Senatu w sprawie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (druk nr 2143).

W posiedzeniu udział wzięli: **Jarosław Zbieranek** członek Zespołu Prawa Konstytucyjnego, Międzynarodowego i Europejskiego w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, **Paweł Zdun** przewodniczący Krajowej Rady Koordynatorów Ruchu Kontroli Wyborów oraz **Justyna Kucińska** Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Grybska**, **Sylwia Łaska**, **Dariusz Myrcha** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji; **Wojciech Miller**, **Przemysław Sadłoń** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dzień dobry, witam państwa bardzo serdecznie. Otwieram posiedzenie Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa wyborczego. Stwierdzam kworum. Witam wszystkie osoby uczestniczące w posiedzeniu.

Otrzymali państwo porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę i nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny.

Przechodzimy do rozpatrzenia uchwały Senatu w sprawie projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (druk nr 2143).

Bardzo proszę, czy ktoś z państwa posłów lub zaproszonych gości chciałby zabrać głos w sprawie poprawek zgłoszonych przez Senat?

Przechodzimy do zaopiniowania poprawek zgłoszonych przez Senat. Poprawka nr 1. Czy poseł wnioskodawca chciałby się odnieść do tej poprawki? Proszę, pan poseł Łukasz Schreiber.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Dosłownie powiem w dwóch zdaniach o co chodzi. Poprawka została przedstawiona przez opozycję – Platformę Obywatelską. Senat przychylił się do poprawki.

Chodzi o to, aby rozszerzyć katalog osób, które w związku z pełnieniem przez ich bliskich pewnych funkcji w gminie nie będą mogły zajmować stanowisk w radach nadzorczych lub zarządach spółek z udziałem gminnych osób prawnych. Katalog rozszerza krąg osób o konkubiny i konkubentów. Wnioskodawcy przychylają się do poprawki. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do głosowania nad poprawką. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki nr 1? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Proszę o podanie wyniku głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 7 głosów, nikt nie był przeciw, 3 głosy wstrzymujące się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Przyjęliśmy poprawkę nr 1.

Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki nr 2. Bardzo proszę, czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Pan poseł wnioskodawca Łukasz Schreiber. Bardzo proszę.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Przedmiotem poprawki jest wydłużenie obligatoryjnego terminu przechowywania dokumentów z wyborów do 5 lat. Z tego co pamiętam, podczas prac Komisji, PSL proponował powyższe rozwiązanie.

Nie ma wskazania konkretnej instytucji, która będzie się tym zajmowała. Pierwotnie wskazano na Archiwa Państwowe. Natomiast jak państwo pamiętacie, na posiedzeniu Komisji, a następnie w Senacie, Archiwa Państwowe tłumaczyły i wskazywały dlaczego nie będą w stanie się tym zająć.

Wnioskodawcy przychylają się do pozytywnego zaopiniowania poprawki nr 2.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń. Proszę państwa, przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 2. Kto z państwa jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki nr 2? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Proszę o podanie wyniku głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 12 głosów, nikt nie był przeciw, 4 głosy wstrzymujące się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Komisja pozytywnie zaopiniowała poprawkę nr 2.

Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki nr 3. Bardzo proszę, kto z państwa posłów chciałby zabrać głos? Proszę, pan poseł wnioskodawca Łukasz Schreiber.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Poprawka reguluje kwestie, które wywoływały największe emocje podczas prac nad projektem ustawy. Dotyczy głosowania korespondencyjnego przez osoby niepełnosprawne. Rzecznik Praw Obywatelskich również podnosił tę kwestię. Powyższa kwestia została uregulowana w poprawce nr 3.

Wnioskodawcy popierają pozytywne zaopiniowanie poprawki.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Bardzo proszę, zgłaszają się panowie posłowie. Pozwolicie państwo, że głos kolejno zabiorą: pan poseł Piotr Zgorzelski, pan poseł Marcin Kierwiński i pan poseł Mariusz Witczak.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, z pewną satysfakcja należy odnotować postęp w zrozumieniu istoty głosowania korespondencyjnego. Natomiast powstaje pytanie, dlaczego w segmencie osób, które mogą z tego korzystać nie uwzględniono osób starszych, tj. powyżej 75 roku życia, które być może jako osoby chore nie będą miały możliwości udziału w głosowaniu. Szkoda.

Głosowanie korespondencyjne jest elementem budowania więzi między Polakami za granicą a krajem. Senat nie uznał za zasadne rozszerzyć katalogu osób mogących korzystać z głosowania korespondencyjnego o tych obywateli. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pan poseł Marcin Kierwiński.

Poseł Marcin Kierwiński (PO):

Bardzo dziękuję pani przewodnicząca. Platforma Obywatelska również z zadowoleniem przyjmuje tę poprawkę, chociaż jest ona niewystarczająca.

Tłumaczyliśmy państwu, w tym także posłom wnioskodawcom, że likwidacja głosowania korespondencyjnego to zły pomysł. Byliście głusi na racjonalne argumenty. Cieszymy się, że gdy prezes Kaczyński wysłuchał tych argumentów na sali sejmowej, to was przekonał. Być może wcześniej nie mówiliście czego poprawka dokładnie dotyczy.

Poprawka tylko poprawia złe rozwiązanie. Dobrze, że się pojawiła i cieszymy się z tego, bo jest to ruch w dobrym kierunku, ale państwo nadal eliminujecie głosowanie korespondencyjne dla wielu osób, które z czystymi intencjami mogłyby skorzystać z takiego rozwiązania. W dalszym ciągu proponowane rozwiązanie nie służy zwiększeniu frekwencji wyborczej, a przecież wszyscy powinniśmy starać się, aby frekwencja wyborcza była jak najwyższa.

Poprawka stanowi mały i ważny krok, choć jest on niewystarczający. Doceniamy jednak krok w dobrym kierunku.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Mariusz Witczak.

Poseł Mariusz Witczak (PO):

Dziękuję bardzo pani przewodnicząca. Powiem uczciwie, że marną satysfakcją jest to, że doszliśmy do tego momentu po tak długich debatach i dyskusjach na temat instytucji głosowania korespondencyjnego i jego niezbędności dla osób niepełnosprawnych, obłożnie chorych, czy też osób, które nie są w stanie głosować lub które w dniu wyborów nie mogą przebywać na terytorium Polski.

Bardzo dużo dyskutowaliśmy na ten temat. Państwo byliście kompletnie nieczuli na wszystkie argumenty. Myślę, że presja społeczna i bardzo burzliwa debata sejmowa przyczyniły się do tego, że uczyniliście mały krok. Zdefiniowaliście stopień niepełnosprawności jako rozumiany w kategoriach niepełnosprawności znacznej i umiarkowanej. Wykluczyliście osoby po 75 roku życia oraz wszystkich tych, którzy zwyczajnie – w sposób uczciwy – chcieliby z tego instrumentu skorzystać, a nie będą mogli.

Przy tej okazji chcę powiedzieć, że problem osób przebywających za granicą pozostał nierozwiązany. Głosowanie korespondencyjne było dla nich niezwykle ważnym instrumentem wzięcia udziału w głosowaniu. We wszystkich państwach, w których słaba jest sieć konsularna będzie wielki problem z realizacją praw obywatelskich, tj. możliwością oddania głosu. Mówię wprost, likwidując głosowanie korespondencyjne w obecnym kształcie wyrządzacie państwo krzywdę różnym grupom społecznym, które chętnie skorzystałyby z takiego instrumentu.

Szkoda, że możliwość głosowania korespondencyjnego będzie możliwa w tak wąskim zakresie, ale oczywiście lepiej mieć takie rozwiązanie niż żadnego, przy czym państwo tak mocno się upieraliście.

Będąc przeciwni Kodeksowi wyborczemu, który państwo zaproponowali, w duchu głębokiej empatii dla osób niepełnosprawnych, poprzemy tę poprawkę. Mówiliśmy o tym bardzo dużo. Naszym zdaniem jest to rzecz ponad podziałami i bardzo ważna, dlatego ją poprzemy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Tomasz Szymański.

Poseł Tomasz Szymański (PO):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, w pewnym kontekście pan poseł Witczak poruszył temat, o którym chcę powiedzieć. W przestrzeń publiczną wypuszczają państwo informacje, że przywracacie możliwość głosowania korespondencyjnego dla osób niepełnosprawnych. Pragę zauważyć, że geneza głosowania korespondencyjnego dotyczy nie tylko osób niepełnosprawnych, ale również osób wykluczonych z normalnego funkcjonowania w sferze społecznej ze względu na wiek, czyli osób w wieku senioralnym powyżej 70 roku życia.

To nie politycy podczas prac nad poprzednim Kodeksem wyborczym sugerowali rozwiązania związane z głosowaniem korespondencyjnym. Politycy wsłuchując się w prośby, analizy, wielomiesięczne spotkania z organizacjami społecznymi, skupiającymi osoby w wieku senioralnym i osoby niepełnosprawne, przyjęli tego typu rozwiązania.

Obecnie państwo mówicie, że umożliwiacie osobom niepełnosprawnym (i tylko tym osobom) możliwość korzystania z głosowania korespondencyjnego. To jest nieprawda. Nieprawda dlatego, bo ponownie zawężacie krąg osób niepełnosprawnych wyłącznie do tych, którzy mają orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Jednocześnie rezygnujecie, omijacie i wykluczacie osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności. Oczywiście można powiedzieć, że lekki stopień niepełnosprawności daje możliwość normalnej funkcji psychofizycznej i dojścia do lokalu celem oddania głosu, aczkolwiek z drugiej strony trzeba zauważyć, że nikt zdrowy i w pełni sprawny nie otrzymuje potwierdzenia lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Szanowni państwo, należy zauważyć, że w związku z tym, iż zostaliście porażeni masą informacji z zewnątrz, w tym od organizacji pozarządowych, osób niepełnosprawnych i ugięliście się jednak pod oczekiwaniami oraz wyraźnymi żądaniami, ale zrobiliście to w 75%, mając na uwadze tylko osoby niepełnosprawne. Natomiast ponownie jesteście całkowicie głusi na seniorów, tj. na osoby, które nie mają orzeczenia o niepełnosprawności, ale ze względu na wiek, bariery architektoniczne itd. nie będą w stanie głosować.

Przypominam jeszcze raz. W trakcie poprzednich prac nad Kodeksem wyborczym to nie politycy zaproponowali rozwiązania dotyczące głosowania korespondencyjnego. To organizacje społeczne, organizacje zrzeszające seniorów i osoby niepełnosprawne zaproponowały powyższe rozwiązanie.

Obecnie dajecie taką możliwość, ale wykluczacie osoby o lekkim stopniu niepełnosprawności oraz Polaków mieszkających za granicą. Sami państwo o tym mówiliście. Bodajże w 2005 r. mówiliście, że będziecie szczególnie zwracali uwagę na ochronę osób, które mieszkają za granicą – ochronę i umożliwienie głosowania w formie głosowania korespondencyjnego. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Waldy Dzikowski i przedstawiciel Ruchu Kontroli Wyborów – pan Paweł Zdun.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Wydaje mi się, że Komisja nie zakończyła swojej pracy. Podejrzewam, że będziemy się jeszcze spotykali przy okazji zmian poszczególnych ordynacji wyborczych, które znajdują się w Kodeksie wyborczym.

Wydaje się, że byłoby dobrze zmieniać Kodeks wyborczy, tak jak został skonstruowany, a nie w trybie wyrywania poszczególnych ordynacji, bo to powoduje brak spójności prawa.

Na kanwie głosowania korespondencyjnego proponuję drogim wnioskodawcom, żeby przy okazji zmian poszczególnych ordynacji wyborczych tak je pisać, aby nie było poruty legislacyjnej. Należy tak je pisać, aby poprawiać i udoskonalać, a nie pisać na nowo, skreślając i cofając się do punktu wyjścia i to jeszcze w niedoskonałej formule. To jest dobra rada na przyszłość. Myślę, że warto z tej rady skorzystać, bo tłumacząc to z poznańskiego na polski, wtedy jest mniej wstydu. Szkoda naszego czasu. Wszyscy możemy się uczyć, tylko po co tak długo? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pan Paweł Zdun, a następnie pan poseł Marcin Horała i pan poseł Łukasz Schreiber.

Przewodniczący Krajowej Rady Koordynatorów Ruchu Kontroli Wyborów Paweł Zdun:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, przepraszam za spóźnienie, ale widzę, że wszedłem w odpowiednim momencie.

Odnośnie do głosowania korespondencyjnego chciałbym powiedzieć, że poświęciłem trochę czasu na szukanie innych rozwiązań. Znalazłem dwie rzeczy. Jedna z nich odnosi się do głosowania korespondencyjnego, a druga do słynnego podpisu przy odmowie.

Prawo o notariacie rozwiązuje to w ten sposób, że jeśli ktoś u notariusza chce złożyć oświadczenie w formie aktu notarialnego i nie może złożyć podpisu, to jednym z rozwiązań, co może warto wprowadzić do Kodeksu wyborczego, jest złożenie odcisku palca

i notariusz nanosi adnotację, dlaczego dana osoba nie podpisała. Podobnie mogłoby być w przypadku przewodniczącego komisji wyborczej.

Jeżeli chodzi o głosowanie korespondencyjne, wracam do pomysłu komisji objazdowych (dojeżdżających) i obsługujących osoby niepełnosprawne. W ten sposób mielibyśmy pewność co do tego, że głosuje ta, a nie inna osoba.

Co prawda Senat przywrócił możliwość głosowania korespondencyjnego przez osoby o orzeczonym stopniu niepełnosprawności i o ile wiem (proszę o ewentualne sprostowanie), i pamiętam jest zapisane, że na żądanie dana osoba otrzyma pakiet korespondencyjny, ale jednocześnie nie ma zobowiązania do zwrotu pakietu. Byłoby to niezgodne z nowelizowanym Kodeksem wyborczym dotyczącym osób wynoszących karty wyborcze, które traktowane są jako przestępcy. Osoby, które otrzymają, a nie zwrócą pakietu korespondencyjnego, czyli nie odeślą pakietu za potwierdzeniem odbioru, należałoby również traktować jako przestępców wyborczych. Proszę zastanowić się nad tym, czy takich osób nie należy traktować w ten sposób. Dlaczego mamy ścigać osoby pełnosprawne, które wynoszą karty do głosowania, a inaczej mamy traktować niepełnosprawnych, którzy dostają pakiet korespondencyjny, a go nie odsyłają? Jeśli się mylę, bardzo proszę o sprostowanie. Czy zostało to uregulowane? Jeśli nie, należy taki przepis wprowadzić, aby była równość osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Marcin Horała. Bardzo proszę.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Szanowni państwo, wnioskodawcy i inicjatorzy ustawy – Prawo i Sprawiedliwość – jako formacja zdiagnozowali sytuację, w której zasadna jest likwidacja głosowania korespondencyjnego z przyczyn, które wskazywaliśmy, w tym przede wszystkim z różnego rodzaju zagrożeń płynących dla procesu wyborczego. Otóż, z jednej strony staramy się jak najbardziej zapewnić warunki głosowania w lokalu, tajność wyborów, brak nacisków, identyfikację osób głosujących itd., a z drugiej strony tworzymy lukę, która pozwala na wypuszczenie w wolny obieg tysięcy kart poza lokal wyborczy, gdzie nie możemy w żaden sprawdzić, czy głosowanie odbyło się z zachowaniem tajności, bez nacisków, zweryfikować osobę głosującą itd. Ten problem został zdefiniowany w debacie publicznej w sposób nieuczciwy intelektualnie jako problem odbierania lub zawężania praw, czy wręcz atakowania osób niepełnosprawnych w sytuacji, gdy dotychczasowe głosowanie korespondencyjne nie było instytucją skierowaną do osób niepełnosprawnych jako takich, tylko niejako przy okazji, ale nie tylko i nie głównie do nich.

W związku z tym poprawka mówi: sprawdzam. Naszą intencją nie było w żaden sposób utrudnianie wykonywania czynności wyborczych, czy ograniczanie praw osób niepełnosprawnych, a był to podstawowy argument przeciwko tej zmianie. Wobec powyższego mówimy: bardzo proszę. Nie było to naszą intencją, więc ten instrument, tak jak była mowa i głosy w debacie publicznej, dajemy osobom niepełnosprawnym, ale tylko im.

Byłem przekonany i widzę, że nie o to chodziło. Niestety, ale niepełnosprawni byli traktowani przez niektóre osoby instrumentalnie. Niepełnosprawni jako osoby darzone są szczególnym szacunkiem, pewną delikatnością i ochroną w debacie publicznej. Instrumentalne użycie ich jako sztandaru do pewnego ataku na rozwiązanie miało zapewnić, że trudno będzie z takim atakiem polemizować. Tak faktycznie było.

Niepełnosprawnym zapewniamy możliwość głosowania korespondencyjnego. Myślę, że przy wszystkich wątpliwościach dotyczących głosowania korespondencyjnego, zapewnienie głosowania korespondencyjnego tak zawężonej i faktycznie tego potrzebującej grupie jest rozwiązaniem dobrym i akceptowalnym. Dobrze, że Senat wprowadził zmianę, którą możemy poprzeć.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, ponieważ zgłasza się pan poseł Witczak, a wcześniej jako przewodnicząca nie poinformowałam państwa, iż chciałabym, aby nadal obowiązywały zasady z poprzednich posiedzeń Komisji dotyczące czasu wypowiedzi, w drodze wyjątku udzielę głosu. Komisja w dalszym ciągu pracuje. Dlatego informuję, że będziemy trzymali się zasad, które zostały ustalone kilka tygodni temu. Dziękuję bardzo.

Poseł Mariusz Witczak (PO):

Dziękuję pani przewodnicząca. Dwa zdania w kwestii formalnej, bo taka była moja pierwotna intencja oraz kilka zdań wobec wypowiedzi pana posła Horały.

Miałbym prośbę do pani przewodniczącej, aby wszyscy – strona społeczna lub zaproszeni goście, którzy zabierają głos, mówili konkretnie o poprawkach, ponieważ nie ma możliwości ingerowania w poprawki Senatu. Albo je odrzucamy, albo pozostawiamy. Taka jest droga legislacyjna, więc dyskutowanie o systemowych rozwiązaniach, pobieraniu odcisków palców u notariusza jest zabieraniem nam czasu. To nie jest pogawędka, tylko dyskutujemy na temat konkretnych rozwiązań senackich.

Chciałbym prosić pana posła Horałę, aby nie wygłaszał własnych projekcji i własnych problemów, wynikających z tego, że państwo od początku nie wiedzieliście co zrobić z głosowaniem korespondencyjnym, a ściślej mówiąc, wiedzieliście co zrobić, bo byliście wrogami tego rozwiązania. Teraz pod presją społeczną w części ulegliście i próbujecie nam wmówić, że wykorzystywaliśmy osoby niepełnosprawne w sposób instrumentalny. Chcę panu powiedzieć, że to jest bardzo nieeleganckie i bardzo niegrzeczne z pańskiej strony. Powinien pan za to przeprosić, choćby dlatego, że osoby niepełnosprawne są pełnoprawnymi obywatelami, korzystają z pełni praw obywatelskich i mają prawo zabierać głos i występować w tych wszystkich sytuacjach, gdy zagrożone są ich prawa. Nikt z naszego środowiska nie śmiałby wykorzystywać osób niepełnosprawnych do celów, o których pan mówił. Proszę, żeby w taki sposób nie prowadzić debaty publicznej.

Jeszcze raz ubolewamy nad tym, że państwo ograniczyliście instrument głosowania korespondencyjnego i byliście kompletnie głusi i nieczuli na wszystkie argumenty, które padały ze strony środowisk osób niepełnosprawnych. W przypadku tej ustawy składaliście setki poprawek i poprawek do poprawek. Na ostatniej prostej Senat chociaż w części wyprostował wasz pomysł odejścia od głosowania korespondencyjnego i tyle. Możecie się wstydzić, zamilknąć i już nic więcej na ten nie mówić. Opinia publiczna i cała Polska widziała jakie mieliście intencje i jak kombinowaliście w tej sprawie. Dzisiaj nie zakrzyczycie tego, co zrobiliście w tej kwestii przez ostatnie tygodnie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Zamykam dyskusję. Bardzo proszę, pan poseł Łukasz Schreiber. Pan poseł? W drodze wyjątku, bardzo proszę.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Chciałbym powiedzieć, że w wielogodzinnych rozmowach z osobami niepełnosprawnymi oraz ich stowarzyszeniami nauczyłem się jednego słowa, które zapamiętam do końca życia: wrażliwość. Wrażliwość nie polega na tym, żeby ich gorzej traktować ze względu na ich niepełnosprawność. Wręcz odwrotnie, należy im pokazywać, że są pełnowartościowymi obywatelami i należą się im te same prawa. W związku z tym osoby niepełnosprawne powinny być traktowane tak samo jak osoby pełnosprawne. Tak powinna działać kultura państwa i dobre wychowanie w tym państwie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pan poseł Łukasz Schreiber.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, chciałbym poruszyć kilka spraw.

Po pierwsze, pragnę zauważyć i państwu przypomnieć, że w sposób nieuprawniony chcecie sobie przypisać zasługę, iż wystąpieniami podczas trzeciego czytania (często niestosownymi) kogoś do czegoś zmusiliście.

Chciałbym zaznaczyć, że proces legislacyjny i jego istota polegają na tym, że powinna odbywać się dyskusja. W toku dyskusji zmienia się projekt ustawy. Rozumiem, że po ośmiu latach swoich rządów być może jesteście przyzwyczajeni do bezrefleksyjnego mielenia ustaw, ale nie byłyby to najlepsze standardy, do których chcielibyśmy się odwoływać.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Czemu ma służyć ta wypowiedź?

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę, nie przeszkadzajmy sobie.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Mówię jak jest. Panie pośle, słuchałem panów wypowiedzi i ataków.

Po drugie, zgadzam się, że przede wszystkim należy mówić o poprawkach. Zwrócono uwagę przedstawicielowi strony społecznej, po czym pan poseł zaczął wchodzić w polemikę, co jako żywo nie dotyczy poprawki.

Po trzecie, sprawa najważniejsza dotycząca głosowania korespondencyjnego dla osób niepełnosprawnych. Może zajrzycie państwo do stenogramów, zarówno z posiedzeń Komisji, jak i obrad Sejmu? Mówiłem o tym, że bierzemy pod uwagę głosowanie korespondencyjne dla osób niepełnosprawnych i w Senacie będziemy chcieli dokonać pewnej zmiany. Tak się stało.

Zwracam się do pana posła Szymańskiego. Panie pośle, nie jest prawdą, że proponowane rozwiązanie jest ograniczone w porównaniu do stanu obecnego, ponieważ art. 53a Kodeksu wyborczego mówi jasno, że wyborca niepełnosprawny o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności może głosować korespondencyjnie w wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz wyboru wójta. Zatem zanim pan rozpocznie wytykanie lub atak polecam zapoznanie się z obowiązującymi przepisami. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę państwa, przechodzimy do głosowania. Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Dziękuję uprzejmie. Z naszej strony mamy uwagę o charakterze porządkowym. Poprawkę nr 3 należy rozpatrywać łącznie z poprawką nr 17. Poprawka nr 17 dotyczy nadania nowego brzmienia przepisowi o charakterze przejściowym, który utrzymuje w mocy akty wykonawcze. W uzasadnieniu do uchwały Senat wskazał łączność rozpatrywania poprawek. W związku z tym wspomniane poprawki powinny być zaopiniowane w jednym głosowaniu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, przystępujemy do łącznego głosowania nad poprawkami nr 3 i nr 17. Kto z państwa jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawek? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Proszę o podanie wyniku głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 16 głosów, brak głosów przeciw, brak głosów wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, przechodzimy do rozpatrzenia poprawki nr 4. Czy pan poseł wnioskodawca chce zabrać głos?

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Poprawka nr 4 dotyczy możliwości odwołania do sądu administracyjnego w sprawie zmian siedzib obwodowych komisji wyborczych i okręgów. Poparcie tej poprawki wydaje się właściwe.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Kto z państwa jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki nr 4? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Proszę o podanie wyniku głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 15 głosów, brak głosów przeciw, brak głosów wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki nr 5. Poprawka ma charakter redakcyjny. Kto z państwa jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki nr 5? Dziękuję. Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Proszę o podanie wyniku głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 15 głosów, brak głosów przeciw, brak głosów wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki nr 6.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Następuje zamiana wyrazu „niewydane" na „niewykorzystane".

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Kto z państwa posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki nr 6? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Proszę o podanie wyniku głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 15 głosów, brak głosów przeciw, brak głosów wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki nr 7.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Chodzi o to, aby komisje nie liczyły dwukrotnie niewykorzystanych kart do głosowania.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Jakie jest stanowisko wnioskodawców?

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Stanowisko wnioskodawców jest pozytywne wobec propozycji zawartej w poprawce nr 7.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Kto z państwa posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki nr 7? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Proszę o podanie wyniku glosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 11 głosów, 4 głosy przeciw, brak głosów wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki nr 8. Czy pan poseł wnioskodawca chce zabrać głos?

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Biuro Legislacyjne zgłosiło zmianę, aby zamiast określenia „własności prywatnej", które nie jest zdefiniowane, wymienić i wykluczyć podmioty związane ze Skarbem Państwa lub z samorządem.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Kto z państwa posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki nr 8? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Proszę o podanie wyniku głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 10 głosów, brak głosów przeciw, 5 głosów wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki nr 9. Czy jest konieczność wyjaśnienia poprawki nr 9? Biuro Legislacyjne, proszę bardzo.

Legislator Przemysław Sadłoń:
Chcielibyśmy jedynie wskazać, że poprawkę nr 9 należy rozpatrywać łącznie z poprawką nr 19.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Piotr Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Dziwi gorączkowy proces wyboru członka PKW, którego kandydatura ma być zgłoszona i wybrana w tak krótkim czasie. Nie wiem z czego to wynika. Jakie są tego intencje? Proszę o wyjaśnienie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Proszę bardzo, pan poseł wnioskodawca.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):
Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, mówimy o sytuacji, w której np. jeden z członków Państwowej Komisji Wyborczej zrezygnuje z członkostwa przed ustawowym terminem. Wówczas, żeby termin uzupełnienia składu PKW nie trwał tygodniami lub miesiącami, zwłaszcza wobec zbliżających się wyborów samorządowych i w świetle różnych zapowiedzi rezygnacji przez wszystkich członków PKW, wybór nowych członków powinien odbyć się w miarę szybko. Dziękuję.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Nawiązuję do praktyki, bo termin 5 dni może być niewykonalny. Sejm zbiera się co trzy tygodnie.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):
Szanownemu panu posłowi zwrócę uwagę, że, podobnie do obecnej sytuacji, to nie Sejm będzie wybierał członków PKW. Do czasu reformy do której dojdzie w 2019 r. członków PKW wskazują odpowiednie organy, czyli Trybunał Konstytucyjny, Sąd Najwyższy i Naczelny Sąd Administracyjny. Zatem problem, o którym mówił pan poseł nie wystąpi.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Pan poseł Sowa się zgłaszał. Bardzo proszę.

Poseł Marek Sowa (N):
Jak rozumiem ten przepis nie będzie miał zastosowania po 2020 r., tak? Będzie miał? W takim razie jest to tryb absolutnie niewykonalny. Przypomnę państwu, że po 2020 r. jednego przedstawiciela będzie miał SN, jednego TK, a siedmiu członków PKW będzie wybierał Sejm. Musi być uruchomiony nabór z udziałem klubów, który zarządzi Marszałek Sejmu. Jest to rzecz nie do wykonania w tak bardzo krótkim terminie. Nie przypominam sobie trybu, w którym dokonuje się wskazania i wyboru osoby w terminie 5 dni. W mojej ocenie tak krótki okres jest nie do przyjęcia.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Proszę, pan poseł Waldy Dzikowski.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):
Być może przeprowadzenie wyborów w obecnym stanie prawnym na podstawie tego przepisu byłoby możliwe. Jednak po 2019 r., jak zauważył pan poseł Sowa, będzie to niewykonalne. Oczywiście można wszystko zrobić. W tym Sejmie już różne rzeczy się działy i pewnie to również można zrobić, ale jeżeli mamy wybierać członków PKW w sposób rzetelny i prawidłowy, to ten przepis stanowi dość duże zagrożenie dla tego procesu. Będziecie musieli przepis nowelizować, bo on nadaje się jako przepis przejściowy.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję panie pośle. Biuro Legislacyjne, a następnie pan Paweł Zdun.

Legislator Przemysław Sadłoń:
W związku z tym, że wejście w życie tego przepisu nie jest przełożone w czasie, przepis będzie miał zastosowanie do członków PKW wybieranych na gruncie przepisów obowią-

zujących, a więc w obecnym trybie. W przyszłości, jeżeli dojdzie do zmiany tego trybu, tj. gdy zaczną funkcjonować przepisy zawarte w ustawie, przepis, o ile wcześniej nie zostanie znowelizowany, będzie miał również zastosowanie. Zatem zasady uzupełnienia składu PKW będą miały także zastosowanie. W praktyce może to rodzić pewne trudności.

Chciałbym tylko zasygnalizować, że stosownej nowelizacji będą wymagały także przepisy regulaminu Sejmu, tak aby nowe reguły, które mają wejść w życie w przyszłości, zostały zaimplementowane na gruncie regulaminu Sejmu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pan Paweł Zdun i pan poseł Łukasz Schreiber.

Przewodniczący KRK RKW Paweł Zdun:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, tytułem sprostowania chciałbym powiedzieć, że Ruch Kontroli Wyborów jest jak najbardziej za docenieniem i uwzględnieniem wielu postulatów osób niepełnosprawnych. Dlatego proponowaliśmy, aby były komisje objazdowe, które odbierałyby głosy osób niepełnosprawnych w domach. Podniosłoby to również rangę ich głosowania.

Odnośnie do omawianego przepisu chciałbym powiedzieć, że jest to kolejny przykład propozycji niefortunnego przepisu, gdyż przewiduje PKW w obecnym składzie do czasu po wyborach w 2019 r. Zatem dotyczy nie tylko tegorocznych wyborów samorządowych, ale również następnych – do Parlamentu Europejskiego, Sejmu i Senatu oraz wyborów uzupełniających w tym okresie. Bardzo niefortunne jest powierzenie PKW w obecnym składzie organizacji kolejnych wyborów. Pewne rzeczy po 2019 r. trzeba będzie inaczej rozwiązywać.

Jeszcze raz przypominam nasz postulat, żeby wykreślić przepis o funkcjonowaniu PKW w obecnym składzie aż do 2019 r. Jeżeli wnioskodawcy na to się nie zgadzają, to przynajmniej przy wyborach uzupełniających wprowadzajmy stopniowo obowiązek lustracyjny, żeby wszystkie nowe osoby w PKW musiały poddać się procedurze lustracyjnej, tzn. że nie były pracownikami lub współpracownikami służb tajnych lub tajnych służb wojskowych i cywilnych wszystkich państw Układu Warszawskiego. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę, pan poseł Łukasz Schreiber.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

W związku z tym, że procedujemy nad poprawkami Senatu, w imieniu wnioskodawców zachęcam Wysoką Komisję do poparcia poprawki. Prawdopodobnie będzie potrzebna jakaś nowelizacja w tym względzie, ale to w przyszłości. Tymczasem Senat zaproponował konkretną poprawkę, której przyjęcie rekomendujemy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawek nr 9 i nr 19? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Proszę o podanie wyniku głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 9 głosów, 4 głosy przeciw, 1 głos wstrzymujący się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki nr 10. Czy jest potrzeba wyjaśnienia? Myślę, że nie. Proszę, pan poseł wnioskodawca.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Poprawka oznacza, że liczba komisarzy nie może być większa niż 100. Natomiast w okręgach wyborczych do Senatu daje się PKW większą dowolność w tworzeniu obwodów działania dla komisarzy. Chodzi o to, by uniknąć sytuacji, w której obszary okręgów nie pokrywałyby się ze sobą i rodziłoby to pewne trudności. Taka sytuacja mogłaby wystąpić zwłaszcza w Warszawie i Krakowie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pan poseł Marek Sowa.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, w uzasadnieniu jest wyraźnie napisane, że obszar działania komisarzy nie musi się pokrywać z obszarem okręgów senackich.

Zdaję sobie sprawę z tego, że w przypadku, gdy mamy jeden okręg (np. Łódź, Kraków), w którym wybiera się 3-4 senatorów trudno sobie wyobrazić 2-3 komisarzy na takim terenie. Natomiast zmiana, iż pozostaje 100 komisarzy spowoduje konieczność dokonania zmiany w obszarze ich oddziaływania. Podam przykład z Małopolski. W Krakowie wybiera się 2 senatorów. Przyjmuję, że obszar Krakowa będzie podlegał 1 komisarzowi. W związku z powyższym na terenie województwa małopolskiego musi zostać wyodrębniony nowy obszar, który podzieli dotychczasowe okręgi senackie, po to żeby mógł tam funkcjonować dodatkowy – ósmy – komisarz. Takich przypadków w kraju jest dużo więcej. Dlatego nie mówcie państwo, że będzie to jakiś incydentalny przypadek. W mojej ocenie będzie to zupełnie nowa mapa. Zrozumiałbym i przyjąłbym, gdyby państwo zapisali, iż obszary odpowiadają liczbie okręgów sejmikowych. Jeśli jednak nie dekretujecie tego w ten sposób, to nie będzie żadnego pokrycia i zostanie stworzona zupełnie nowa mapa podziału administracyjnego dla komisarzy wyborczych.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Czy pan poseł wnioskodawca chce odnieść się do wypowiedzi pana posła? Nie.

Poseł Marek Sowa (N):

Proszę o odpowiedź.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Szanowny panie pośle, przecież powiedziałem już wszystko. Zapis daje możliwość PKW tworzenia takich okręgów, aby uniknąć absurdalnych sytuacji.

Mamy poprawkę Senatu i już nie ma co deliberować nad tym, co mogłoby być zapisane.

Poseł Marek Sowa (N):

Pan nie zna odpowiedzi na pytanie.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Znam odpowiedź i rekomenduję Wysokiej Komisji przyjęcie tej poprawki.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, mam jedno pytanie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Ale tylko jedno pytanie.

Poseł Marek Sowa (N):

Pytanie kieruję do legislatorów. Jak wyodrębnić obszar działania dla dodatkowego komisarza? W mojej ocenie takie przypadki będziemy mieli w Łodzi, Wrocławiu, Warszawie, Poznaniu, Krakowie itd. Jak to zrobić? Wystąpi konieczność stworzenia zupełnie nowego obszaru oddziaływania i PKW nie będzie miała żadnego wyjścia, bo w ustawie jest wprost napisane, że Polska nadal będzie podzielona między 100 komisarzy.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Panie pośle, trudno nam się do tego odnieść. Jest to zagadnienie merytoryczne. Nie podejmujemy się odpowiedzi na pana pytanie.

Poseł Marek Sowa (N):

Rozumiem, że nie można powołać 95?

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Bardzo proszę, pan poseł wnioskodawca.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Wysoka Komisjo, nie wiem jak można prościej powiedzieć, to co powiedziałem już dwukrotnie.

Na gruncie projektu ustawy przyjętego przez Sejm, PKW była zobowiązana powołać 100 komisarzy na terenie okręgów. Każdy z nich miał mieć obszar odpowiadający okręgowi do Senatu. W wyniku poprawki Senatu zapis, że musi być to na bazie zał. nr 2 (czyli okręgów do Senatu) jest zlikwidowany. PKW będzie miała dowolność i rzeczywiście, w paru okręgach będzie mogła stworzyć obszary na bazie okręgów sejmikowych. Będzie to kompetencja i zadanie PKW. I tyle.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 10. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki nr 10? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Proszę o podanie wyniku głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 9 głosów, 5 głosów przeciw, brak głosów wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki nr 11. Bardzo proszę, pan poseł Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Powiem szczerze, że doprecyzowanie senatorów trochę mnie rozbawiło, bo nie wiem według jakich kryteriów i miar będziemy podejmowali się próby zmierzenia rękojmi należytego pełnienia funkcji. Może pan poseł wnioskodawca to wyjaśni?

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę, pan poseł wnioskodawca. Najpierw pan poseł Marek Sowa. Bardzo proszę.

Poseł Marek Sowa (N):

Chciałbym skierować pytanie do legislatorów, bo od wnioskodawców raczej nie otrzymam odpowiedzi. Czy w słowniczku ustawy wyjaśniona jest kwestia „dających rękojmię należytego pełnienia tej funkcji"? Dziękuję.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Zwrócę uwagę Wysokiej Komisji, że np. w ustawie Sejmu RP o zasadach zarządzania mieniem państwowym również przyjęto tego rodzaju zapis o „rękojmi należytego wykonywania tych funkcji".

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

To nie jest odpowiedź na pytanie.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Panie pośle, w związku z pojawiającymi się zarzutami, że wymagane wobec komisarza wykształcenie prawnicze to zbyt mało, Senat wprowadził dodatkowy warunek – klauzulę. Nie sądzę, aby to była kwestia, która powinna nam zająć następne dwie godziny na prowadzenie zaciekłej dyskusji.

W imieniu wnioskodawców rekomenduję Wysokiej Komisji pozytywne rozpatrzenie tej poprawki.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Bardzo proszę, pan poseł Horała.

Poseł Marcin Horała (PiS):

Chciałbym panom posłom zwrócić uwagę, że w systemie prawnym jest coś takiego jak klauzule generalne, które służą sytuacjom, w których nie można w 100% zdefiniować czegoś w przepisie lub taka definicja miałaby rozmiar książki. W ustawie wskazuje się pewien kierunek, w rzeczywistości pozostawiając pewną swobodę interpretacyjną organom, sądom, czy innym instytucjom, które będą przepis stosowały. Taka klauzula znalazła zastosowanie w przypadku tej poprawki.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pan Paweł Zdun.

Przewodniczący KRK RKW Paweł Zdun:
Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, myślę że pytanie o doprecyzowanie jest całkiem sensowne. Z naszej strony proponujemy, żeby to definiować, po pierwsze, że chodzi o osobę, która nie była przestępcą wyborczym lub nawet nie popełniła wykroczenia wyborczego, a po drugie, nie była funkcjonariuszem, tajnym współpracownikiem służb wojskowych lub cywilnych byłych państw Układu Warszawskiego oraz nie była funkcjonariuszem partii komunistycznej – PZPR, ZSL i SD od stopnia zakładowego lub powiatowego w górę. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Proszę państwa, przystępujemy do głosowania nad poprawką nr 11. Kto z państwa posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki nr 11?Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Proszę o podanie wyniku głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za 9 głosów, 3 głosy przeciw, 3 głosy wstrzymujące się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki nr 12. Bardzo proszę, pan poseł wnioskodawca.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):
Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, poprawka dotyczy trybu wyboru kandydatów na komisarzy wyborczych. Jest zgodna z intencją, którą przedstawiał Prezydent RP. Poprawka niesie większe możliwości dla PKW, tj. odrzucenia i odmowy powołania kandydata zaproponowanego przez ministra, a następnie dokonywania wyboru z przedstawionej puli nowych kandydatów.

W imieniu wnioskodawców wnoszę o pozytywne zaopiniowanie poprawki.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pan poseł Marek Sowa.

Poseł Marek Sowa (N):
Jak rozumiem, w pierwszym trybie PKW ma możliwość wyboru jednego kandydata przedstawionego przez ministra oraz podobnie w drugim trybie. Co się stanie, jeżeli w drugim trybie PKW odmówi powołania?

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):
Zgodnie z ustawą minister powoła nowego członka.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo.

Poseł Marek Sowa (N):
W przypadku Szefa Krajowego Biura Wyborczego jest to jasno napisane.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Proszę państwa, przystępujemy do głosowania nad poprawką nr 12. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki nr 12? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Proszę o podanie wyniku głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za 9 głosów, 6 głosów przeciw, brak głosów wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki nr 13. Kto z państwa jest za pozytywnym zaopiniowaniem tej poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Proszę o podanie wyniku głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 14 głosów, brak głosów przeciw, 2 głosy wstrzymujące się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki nr 14. Bardzo proszę, pan poseł wnioskodawca.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Podobnie jak w poprawce nr 12, w poprawce nr 14 znajdują się dodatkowe kompetencje dla Państwowej Komisji Wyborczej. Tym razem chodzi o wybór Szefa Krajowego Biura Wyborczego. W ustawie jest zapis o przedstawianych 3 kandydatach. W wyniku poprawki PKW może odrzucić całą trójkę, a następnie zostanie jej przedstawiona dwójka innych kandydatów.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pan poseł Piotr Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Chciałbym wskazać na styk typowo polityczny, który zawarty jest w tym przepisie, bowiem odwołanie Szefa Krajowego Biura Wyborczego w istocie zostało uzależnione od urzędującego Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Przecież Szef Krajowego Biura Wyborczego to jednocześnie sekretarz PKW, czyli istotna, a nawet kluczowa, osoba dla prac PKW. Moim zdaniem Szef Krajowego Biura Wyborczego powinien być powoływany – odwoływany samodzielnie przez PKW, a nie przez organ polityczny.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Marek Sowa. Bardzo proszę.

Poseł Marek Sowa (N):

Podzielam zdanie mojego poprzednika. Nie zmienia się art. 9, który określa trzydziestodniowy termin na powołanie Szefa Krajowego Biura Wyborczego. W związku z tym chciałbym zapytać wnioskodawców, jak wyobrażają sobie realizację dwóch tur w ciągu 30 dni? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy pan poseł wnioskodawca odpowie?

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, nadanie kompetencji PKW dotyczącej możliwości odwołania Szefa Krajowego Biura Wyborczego mogłoby doprowadzić do sytuacji, w której będzie permanentny wakat na tym stanowisku. Stąd propozycja innego rozwiązania.

Jeżeli chodzi o pytanie pana posła Sowy w sprawie terminu, chciałbym zauważyć, że proponowany termin obliguje ministra do stosunkowo szybkiego przedstawiania kandydatur, by dochować terminu np. w związku z koniecznością przeprowadzenia drugiej tury wyboru. Wydaje się, że proponowana zmiana jest rozsądna. Nie przesadzajmy, że potrzeba 30 dni na rozpatrzenie 3 kandydatur. Gdyby tak było, prawdopodobnie procesy rekrutacyjne w firmach trwałyby latami.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę bardzo, po raz ostatni pan poseł Marek Sowa.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, nie nadużywam czasu. Termin 30 dni dotyczy pierwszej tury. Jeśli Państwowa Komisja Wyborcza w 29 lub 30 dniu, czyli zgodnie z zapisami ustawowymi, podejmie decyzję, że żaden z trójki kandydatów przedstawionych przez Ministra Spraw Wewnętrznych nie spełnia ich oczekiwań, to nastąpi druga tura, na którą powinien być przeznaczony dodatkowy, drugi termin – np. 14 dni. Tego w ustawie nie ma. Pokazuję państwu, że poprawka senacka jest poprawką niechlujną – nie do wykonania. Szanowni państwo, zwracam na to uwagę.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę, pan poseł wnioskodawca.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Tak jak powiedziałem, to są poprawki Senatu. Jak rozumiem intencją jest również, aby nie doprowadzać do sytuacji skrajnego przedłużania prac i wydłużania o kolejny miesiąc powołania kandydata na Szefa Krajowego Biura Wyborczego. Jeżeli PKW będzie zwlekała z decyzją do 30 dnia, to prawdopodobnie nie zdąży uruchomić drugiej tury.

Mimo wszystko wnoszę o pozytywną rekomendację Komisji dla tej poprawki Senatu. Poprawka zwiększa uprawnienia PKW i daje możliwość manewru. Czy z tego skorzysta, czy też będzie chciała przez 30 dni rozpatrywać trzy nazwiska, to odrębna sprawa.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Proszę, pan poseł Waldy Dzikowski.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Panie pośle wnioskodawco, chcę powiedzieć, że przepis nie zwiększa kompetencji PKW, tylko określa tryb wyboru. Zapis doprecyzowuje, że „niezwłocznie". Dlatego Senat to zaproponował, określając tryb zachowania się PKW. Nie ma to nic wspólnego ze zwiększeniem jej kompetencji. W naszych zapisach były zawarte kompetencje, tylko były nieprecyzyjne. To tylko tyle.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Proszę państwa, przechodzimy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki nr 14? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Proszę o podanie wyniku głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 9 głosów, 5 głosów przeciw, 1 głos wstrzymujący się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki nr 15. Bardzo proszę, kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki nr 15? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Proszę o podanie wyniku głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 14 głosów, brak głosów przeciw, brak głosów wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki nr 16. Proszę, pan poseł Piotr Zgorzelski.

Poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Bardzo dziękuję pani przewodnicząca. Zastanawiam się nad tym, czy brak regulacji, który występował w projekcie ustawy przed poprawkami Senatu wynikał z często charakterystycznej nonszalancji posłów wnioskodawców, czy był zamierzony. Chciałbym pochwalić wnioskodawców, jeżeli był zamierzony, bo dwa tygodnie są niewystarczające na dostosowanie właściwości terytorialnej komisarzy wyborczych, biorąc pod uwagę choćby konieczność uzupełnienia składu komisarzy. Dlatego proponuję rozważenie odrzucenia poprawki Senatu.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Waldy Dzikowski.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Poprawka nr 16 jest konsekwencją poprawki nr 10 i niczym więcej, czyli określono termin na to, aby PKW mogła elastycznie się zachować. Wcześniej był to sztywny zapis, o czym mówiłem podczas trzeciego czytania. Mówiłem o tym, że sztywny zapis przy 100 okręgach będzie rodził poważne trudności w zakresie prawidłowego przeprowadzenia wyborów. Dobrze, że to dostrzeżono, aczkolwiek sam systemowy przepis jest niewart pozytywnego głosowania.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Łukasz Schreiber.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, wydaje się, że to nie jest zadanie, które przerasta możliwości PKW, aby w ciągu dwóch tygodni dokonać terytorialnego podziału (dokonać oceny właściwości terytorialnej) dla komisarzy. Nie widzę problemu. Raczej chodzi o przyspieszenie prac, tj. aby komisarze jak najszybciej mogli przystąpić do wykonywania swoich zadań. Państwo wielokrotnie podkreślali, że czas ma znaczenie. Dlatego wydaje mi się, że pozytywna rekomendacja dla tej poprawki jest jak najbardziej właściwa. W imieniu wnioskodawców rekomenduję takie rozwiązanie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Marek Sowa się zgłasza. Proszę bardzo.

Poseł Marek Sowa (N):

Pani przewodnicząca, chciałbym tylko zauważyć, że PKW jest ciałem kolegialnym. Ktoś musi przygotować dla PKW propozycję nowego podziału. Przygotuje je Krajowe Biuro Wyborcze, które w tym okresie będzie bez szefa, bo zostanie powołany w terminie 30 dni. Nałóżcie sobie państwo terminy.

W ogóle nie ma logiki, jeżeli chodzi o poszczególne etapy. Co powinno nastąpić w pierwszej kolejności, skoro w dniu wejścia w życie ustawy dymisjonujecie Szefa Krajowego Biura Wyborczego? Dajecie 30 dni na jego powołanie. Dopiero po 30 dniach Szef KBW może rozpocząć koordynowanie prac, tak? Pomijam aspekt pełnomocnictw, upoważnień, czy też kierowania KBW. Czy prawnie możliwe jest przedłożenie PKW mapę podziału na nowe okręgi? Pomijam fakt, że brak szefa będzie pociągał za sobą brak decyzyjności i odpowiedzialności za działania. W mojej ocenie jest to nieprzemyślany przepis. Dla państwa nie ma znaczenia wprowadzany termin. Czy to będzie 5, 10 lub 14 dni kompletnie nie ma dla państwa znaczenia. Po prostu, tak sobie ktoś wymyślił i tak to wpisał. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Waldy Dzikowski. Bardzo proszę.

Poseł Waldy Dzikowski (PO):

Panie pośle Sowa, chciałem panu powiedzieć, że słusznie pan dopytuje o cały system, tylko w tej poprawce wcale nie chodzi o to, że rewolucjonizuje się system. Poprawka nr 16 jest konsekwencją poprawki nr 10. Wprowadzenie 100 komisarzy dla 100 okręgów było prawie niewykonalne przy sztywnym zapisie. W poprawkach Senatu nastąpiło uelastycznienie. Poprawka nr 16 jest tylko konsekwencją poprawki nr 10. Tymczasem pan poseł wnioskodawca morduje się nad uzasadnieniem poprawki nie tej, o którą chodzi. Po co?

Panie pośle, niech pan nie dopytuje, bo pan poseł wnioskodawca mówi o czymś innym i nie odpowie panu na pytanie.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan Paweł Zdun.

Przewodniczący KRK RKW Paweł Zdun:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, mamy kolejny przykład (przepraszam za wyrażenie) pewnej schizofrenii. Państwo obdarzacie PKW i organy wielkim zaufaniem. Przypomnę, że na samym początku procesu legislacyjnego mówiono w tonie wręcz dywersyjnym, że żadne zmiany nie mogą być wprowadzone, a jeżeli już to niewielkie, bo wybory się nie odbędą. Albo członkowie PKW i KBW za coś biorą pieniądze i są przygotowani do ciężkiej pracy, albo powinni odejść. Zupełnie nie rozumiem tego pochylania się z troską, że oni czegoś nie zrobią. Biorą pieniądze, niech pracują. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 16. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki nr 16? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Proszę o podanie wyniku głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 9 głosów, 6 głosów przeciw, brak głosów wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Poprawkę nr 17 przegłosowaliśmy wcześniej. Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki nr 18. Kto z państwa posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki nr 18? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyniku głosowania.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za 9 głosów, 4 głosy przeciw, 1 głos wstrzymujący się.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, rozpatrzyliśmy wszystkie poprawki Senatu. Na tym kończymy dzisiejsze posiedzenie. Pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy. Do tej pory ja pełniłam tę funkcję. Czy jest propozycja innej kandydatury? Nie widzę zgłoszeń.

Poseł Łukasz Schreiber (PiS):

Pani kandydatura jest bardzo dobrą propozycją i rekomenduję jej przyjęcie przez Wysoką Komisję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję serdecznie. Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Dziękuję za przybycie i zamykam posiedzenie Komisji.